

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

A BAJAI SZABADELVÜPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház I. emelet. — Telefon-szám: 17.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnék.

Felélős szerkesztő:
Dr. Lemberger Ármin

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

A halálmadarak.

* Mily hangos káromással vijjogják körül a szabadelvűpárt vonagló testét és meg-elevenítve a tanulságos, aeposusi mesét, mily kejes gyönyörűséggel rugdosnak egyet-egyét a haldokló oroszán! Ami kicsinyes gyűlölet, nyomorúságos bosszúérzet az évek folyamán felgyülemlett bennük, hogy nem sikerült előbb az annyira sóvárgott hatalmat magukhoz ragadni, azt most győzelmi mámorukban, mind a szabadelvűpárton akarják kitölteni. Méltó folytatása a bosszu e kised játéka annak a nobilis szerepnek, melyet a koalíció világraszólása előtt külön-külön alkalmaztak a szabadelvűpárttal szemben és melyet most, amióta a hatalom elnyeréseért testvéri szövetségben egyesültek, vállvetett erővel igyekeznek érvényesíteni a legyőzött fél ellen. Hát csak folytassák dicsőséges munkájukat azok a szövetkeztettek, akik úgy látszik, arra is szövetkeztek, hogy miként lehet a diktatura kivívásáért politikai elveket szegre akasztani, politikai hagyományokat lábál tiporni és csak azért, hogy ezentul ők legyenek az urak a hazában, szakítani mindazzal, amit azelőtt politikai szereplésük tartalma gyanánt helyesnek és jónak ismer-tek el.

Ha majd elismulnak a politikai válság most még magasan csapkodó hullámai, ha ismét béke és rend fog honolni felédült köz-állapotaink közepette és a nemzet felocsudva mai zűrzavaros helyzetéből, ismét elfogulatlanul gondolkodni és igazságosan mérlegelni fog tudni, akkor nem fog elzárkózni annak a felismerésétől, hogy politikai tisztesség, becsületesség és szigorú elvhűség szempontjából mennyire fölötte áll a bukott szabadelvűpárt annak a zagyva összevisszaság-

nak, mely a koalíció hangzatos jelszava alatt a legkülönbözőbb és legellentesebb politikai nézeteket valló pártokból csak azért lépett egymással frigyre, hogy a hatalom jogarát kicsavarják a szabadelvűpárt kezéből és azután bebizonyítsák, hogy mennyire képtelenek a kormányhatalom tényleges átvételére, mert amit nap-nap után szeretnének a közvéleménynek elhitetni, hogy őket egyedül a honmentés önzetlen érzete készítette arra, hogy egy közös táborba verődjenek, nem egyéb, mint képmutatás és farizeuskodás.

A gyönyörű és lélekemelő példája a politikai meggyőződésnek és elvszilárdságnak, hogy egy Apponyi, egy Bánffy, egy Andrássy, és a néppárt korifeusai, akik mind külön-külön templomokban áldoztak politikai bálványuknak, hogyan dobják sutba régi hitvallásukat, hogyan fordítanak hátat régi szerelmüknek, csak azért, mert az «egyesülésben» vélik feltalálhatni azt az erőt, mely őket végrevalahára a hatalom áhítozott polczára felemeli!

De, úgy látszik, immár derengeni kezd és a tizenkettedik órában megszólal az Andrássy és a Bánffyak lelkiismerete és kezdik érezni, hogy az a frivol játék, melyet a koalícióba való belépéssel a nenizet színe előtt produkáltak, balul tűhet ki és a sok taktikázás közben eliskadhat az az elv, amelytől még a koalíció szép szemeiért sem akarnak megválni. Úgy látszik, hogy felülkerekedik ez urakban a józanabb felfogás és menekülni szeretnének sietve azoktól a szemlektől, melyeket könnyelműen idéztek és amelyek falánságukban felfalhatják azt a reservatívó mentalitást, melylyel «elveiknek titokban való fentartásával» az Andrássy és Bánffyak a koalíció üdvözítő kebelébe magukat felvették.

Hiszen maga Kossuth Ferencz, a koalíciónak kétségtelenül legrokonszenvesebb alakja, szükségesnek látja mosakodni azon vádak alól, melyek a koalícióban egyesült pártokat politikai elveik összezagyválása miatt, méltán érthetik. Azt írja ugyanis Kossuth Ferencz, »hogy hagyjon fel mindenki a vádaskodásokkal, mert a függetlenségi párt nem adott fel semmit a 48-as elvekből és nem kevert be 67-es eszméket, épp úgy a koalált 67-es pártok sem töltötték meg programjukat 48-as elvekkel. Ha a koalíció valamelyik 67-es pártja is vállalkoznék kormányalakításra, ez a kormány nem volna 67-es, hanem a koalíció kormánya». Lám, mégsem olyan természetes és magától érteendő dolog, ha eddigelő különböző táborokban adózkodott politikai frakciók «elveik fentartásával» szövetségre lépnek, mert, hogy az ilyen száfélő huzó elemek erőszakos kereszteléséből egy életerős és egészséges frigy nem jöhet létre, azt a koalíció vezérének fentebb ismertetett vezérczikke is bizonyítja.

Már pedig hiába mosakodik a koalíció, a politikai morál terén elvesztette a csatát. Értettük a koalált pártok szövetségét, míg az volt a bevallott céljuk, hogy a november hó 18-iki esemény megsemmisítésére egyesülnek és értenők a koalíció frigyét akkor is, ha minden fentartás és utógondolat nélkül vagy a 48-as, vagy a 67-es közjogi alapra helyezkednek, de sehogysen tudjuk megérteni azt a, ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes állapotot, melyben a koalíció ma leledzik. Akiknek nemét az orvosi tudomány nem tudja megállapítani, azokat hermafroditáknak nevezi. Ez az elnevezés illeti meg méltán a koalícióban egyesült pártokat is, akik képtelenek elvileg egymástól eltérő nézeteiket egy akolba teremni.

TÁRZA.

A három ruha.

— A Bajai Hirlap tárczája. —
Irtá: Cautille Mendés.

I.

Matakin király leánykája még alig volt tizenöt esztendő, de azért máris folyton csak az járt eszé- ben, hogy milyen nagy öröm lehet az, ha valami szépséges hercegi szerelmes az emberbe; egy reg- gelen aztán, mikor a tükör előtt üdégelnie és igen szép hosszú haját a szobalányok fésülgetnék, egy- szerre csak kiszaladt a szájcskáján, hogy biz ő nagyon szeretne férjhez menni. A vallomás persze nem volt egészen illedelmes, mert hát az nem igen járja, hogy ilyen fiatal személyek amugy minden teketória nélkül nyilatkoztassák a legtitkosabb gon- dolataikat, hiszen ha az ilyen tulságos őszinteség egészen rendjén való dolog volna, akkor egy szép napon ésbontó zűrzavarra ébredne az emberiség. Csunya és szép, vén és fiatal leányok igen sokan vonulnának végig az utcákon és egyre csak ezt zengedeznék: »férjet nekünk! férjet nekünk!«. Azon- ban a Holda tündér, aki keresztanyja volt a her- czegnőnek, ezért a szeleburdi módon kibökentett kívánságért nem haragudott meg a keresztányára; kegyes jóindulatú tündér volt ő, ámbátor némi kis gondoskodás sem hiányzott belőle. A herczegnőcske öltözködő szobájának ajtaja tehátan egyszerre csak magától föl pattant és pompás ruhában, mosolygós

arczával belépett rajta a tündér. Hat néger fiú, meg- annyi afrikai manócska, három ládat hozott utána; a ládák pedig gyönyörű szépek valának: az egyik zománcos ezüstből, a másik szinaranyból, a harmadik merő drágakövekből való.

— Jónapot keresztányom!

— Jónapot keresztmamám!

— Hát olyan sietős a dolog, mint a kis vad- rózsáé, mely nem tud megmaradni a csokorban? Hát igazán menyecske akarsz lenni?

— Bizony, ha olyan ember vetődne utamba, amilyet kívánok magamnak, hát nem huzodoznám a házasságtól. Az a fiatal herczeg, ha betoppanna, aki néha-néha megjelenik álmaimban...

— Aztán milyen is az a te álombeli herczeg?

— Ah! olyan gyönyörű szépet nem is látni valóságban.

— No de mégis?

— Hát először is, olyan pompás és olyan izléses a ruházata, amilyen csak képzelhető.

— A jól öltözött királyfiak nem ritka madarak a környeken.

— Arca üde, ajka üde és rózsaszínű, mint a harmatos rozsa.

— No, szépszájú herczeg is elég akad.

— Kék szeméből olyan mélységes mélységű, olyan véghetetlen széldség árad, hogy ha belenéz az ember, hát azt hiszi, hogy átátszó száfon keresztül a mennyország közelébe tekint.

— Hm, hm! ümögötte a tündér, ilyen már nem terem minden bokorban; talán egy kis fard- ságodba is fog kerülni, hogy megtaláljad. De hát

szerecsére én jó tündér vagyok és nem teszek ki annak a veszedelemnek, hogy ha egyszer rosszul választottál, hát egész életedben arról koldulj, annak okáért kijelentem, hogy háromszor lesz szabad férj- hez menned; az ördög is, három közül csak meg- találok az álmokpedet!

— Micsoda! háromszor? kérdezte a herczegnő elpirulva.

— No no, nem egyszerre, csak szép sorjában! Arra gondod legyen majd, hogy az illendőség szabta határidőt megtartsad a nászok között. Különb. a három házasság nem lesz kötelesség, csak jogod; már az elsőnél is hoitig maradhatsz, ha úgy fog tet- szeni. Hanem többször is megpróbálhatod és én éppen azért hoztam ezt a három ládat; az ezüst- ládában csipkével megrakodott fehér atlassz ruha vagyon, amit az első esküvődre fogsz felvenni; a szinarany-ládában egy napusgár- és csilagszínű ruhát fogsz találni, a második esküvődre; a harmadik esküvőd ruhája — a legszebb a három közül — abban a drágakő-ládában találhatik.

II.

Nem sok idő múlva ezek után Golconda császárnak unokaöccsége állított be Matakin udva- rába és megkérte a királyleány kezét, mert szépsé- gének már mindentűl híre ment a világon. Remek ruhája volt a herczegnő, olyan pompásat még alig látott emberi szem! Csillogó hóhoz hasonlatos atlasz- ból és a hajnali felhőzet rózsaszínében játszó habos mousselineből volt az öltözéke, gyöngyhíméssel, rubintokkal és kárbunkulusokkal tele hintve, mely drágakövek mint megannyi lángoló virág tündökl-

A szabadelvűpárt, amidőn elveszítette a csatát a szövetség ellenzékkel szemben, nem hízott, nem hámzott, hanem mint bukott politikai tőrök is híven kitartott zászlója alatt.

Voltak ugyan és vannak ma is szökevények, kik szívesebben pihennek meg a hatalom árnyékában, de a párt zöme azért együtt marad és minden valószínűség szerint az augusztus 17-iki szecesszió daczára is együtt fog maradni, mert a részleges kiválás is csak a helyzet kibontakozásának egyengetését és nem a fennálló egyik vagy másik pártba való beolvadást jelenti.

De akármint is jelent, a politikai barometer a 67-es pártok tömörülését és a 67-es elv diadalrajutását helyezi kilátásba, ez pedig egyértelmű a szabadelvűpárt által vallott politika fennmaradásával. A tartalom a lényeg, nem a politika elkeresztelés!

Politikai hírek.

A bajai szabadelvűpárt. Egyik másik fővárosi újság azt az áhírt röptette világgá a héten, hogy a bajai szabadelvűpárt feloszlását és az újpártba való beolvadását határozta el. Kijelentjük, hogy a fenti hírzetleléstől-végig szemszedetett valótlan és csak újból azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy a fővárosi sajtó megbízhatósága érdekében kívánatos volna, hogy ne üljön föl ilyen teljesen légből kapott híreszteléseknek.

Megsemmisített bajai határozat. A héten érkezett meg a törvényhatóságok *Kristoffy* belügyminiszter határozata, mellyel Baja város közigyelésének és az önként fizetett adók be nem szolgáltatására vonatkozó határozatát megsemmisítette. A polgármester távollétében *Erdélyi* Gyula főjegyző, polgármester helyettes, azonnal előterjesztéssel élt *Bezerdy* István főispánhoz, előadván, hogy a miniszteri megsemmisítő határozatot végre nem hajtathatja. Ezután nyomban összehívta a főjegyző az alkotmányvédő bizottságot, mely a fenti intézkedést jóváhagyóan tudomásul vette.

Mozgalom a szabadelvűpártban. A szabadelvűpárt egy részének mozgalma látható alakot öltött: huszonhárom szabadelvűpárti képviselőt ült össze szerdán a Pannónia olvasóteremben és értekezletet tartott a pártnak a kibontakozásban való irányítás felől. Két dolog körül folyt élelkebb eszmecsere: azonnal kilépnek-e a szabadelvűpártból, vagy pártértekezlet elvígék-e a kilépés dolgát; továbbá, hogy új programmal új pártot alakítsanak-e, vagy pedig program nélkül csupán új kört, a hol az események, a helyzet és az állásfoglalás okából öszszegyűlenek? Abban azonban egyetértettek, hogy

sem a diszidensekhez, sem az új parthoz nem csatlakoznak.

A mozgalom hír szerint egy ma még látszólagos ellenakciózat támasztott, a melyre a párt többségében indult meg az agitáció, új szervezkedést kezdte. Azok, a kik a részletek felől is tudni velnek, ebben az akcióban *Heronymy* Károly volt kereskedelemügyi miniszternek szánták a vezetés szerepét, a ki azonban most külföldön van.

A tanácskozást *Semsey* Boldizsár nyitotta meg és javaslatára előnkül *Daniel* Ernő báró, jegyzőként *Osztrouczki* Miklós és *Raisz* Aladár választották meg.

Daniel Ernő báró előnkül ismertette azokat az országos fontosságú körülményeket, a melyek szükségessé tették, hogy a szabadelvűpárti képviselők szűkebb körben kijeltsék azokat a nézeteket, a melyek szerint a part belatványt égető szükségét annak, hogy a kért kibontakozás a korona és a nemzet között mielőbb létesülhessen, érvelés politikai akciózat kezdeményez, a nélkül azonban, hogy a part a hatványes alaptól csak egy hajszálnyira is eltérne.

Többek hozzászólása után az előnkül összehozta a konferencián emondottakat, röviden körvonalaiva azon pontokat, a melyek mint megállapodások tekintendők. E szerint az értekezlet *augustinus tiszteletkére* a szabadelvűpártot konferenciára hívta a végbéli, hogy határozon a part, *miscoda esközököt akar alkalmazni a kibontakozás előmozdítása érdekében.*

E határozat — a mint az értekezlet tagjai interpretálták — azon kérdés körül forog majd: együtt akar-e maradni *eddigi* alapszövegeket változtatás fenntartása mellett, vagy pedig fennhagyva a párttagok elhatározási szabadságának értelemességét, a nélkül, hogy bármely most megváltó politikai frakcióhoz csatlakozzék, toszlik.

A konferencia végül bizottságot küldött ki egyrészt a megállapodások formálására, másrészt a sajtó útján az ország tájékozása végett kibocsátandó hivatalos közlés kidolgozására. Az albizottság már elküldte a partkonferenciára összehívásat ker levelet *Podmaniczky* Frigyes bárónak, a benyújtandó határozati javaslatot pedig *Szávák* Imre szombatra már kinyomatták és széjjelküldte a szabadelvűpárt összes tagjainak.

A katonai behívók kifüggesztése. A hivatalos lap egyik e heti száma a következő rendelkezést közli:

A m. kir. honvédelmi miniszter folyó évi 6654. szám alatt kibocsátott rendelete a katonai behívók kifüggesztéséről. Tudomásul végett közlöm, hogy a behívógyűtemek a hadsergebéli *Védőörvény-Utasítás* III. rész 33. §, illetve a honvédségi *Védőörvény-Utasítás* III. rész 32. §-ban említtet kifüggesztése jövőre nem az illetőség községében, hanem a behívott legutóbbi tartózkodási helyéhez legközelebb fekvő csendőrszéknek, illetve csendőrszék lakóhelyén, Budapesten a m. kir. államrendőrségnél fog megtörténni és hogy a kifüggesztés tartama kivétel nélkül 8 (nyolc) napra fog terjedni. Budapesten, 1905. évi július hó 25-én. Binar Ferencz s. k.

A kézbesíthetetlen katonai behívókat eddig az illetőség községét tartoztat kifüggeszteni. Minthogy ezt most a községek, illetve a törvényhatóságok nem teljesítik, a miniszter így fogantatja a behívást. Ha a csendőrszék kifüggesztett behívók alapján a behívottak nem jelentkezének, katonaszókevényeknek fogják őket tekinteni.

tek és sziporkázták. A hercegnő elkabulva, elvakulva, egyszeribe menyasszonya lett a gonczonai császár unokaöccsének.

A románcz-ezüst ládából előszedte a cipkével megrakott fehér atlasz-ruhát és örömmel vette föl az esküvőre.

Csakhogy csakhamar észrevette ám, hogy a szép ruha még taválról sem minden. Mikor úgy reggelenként hálóköntösben volt a férje, az álmbeli fiatal herceghez bizony egy csöppet sem hasonlított. Hát, hol van az a mélyeség sugár szelid szempár, melyben a menyasszonyt látni? A királyleánynak lassankint nagyon elromlott a kedve, reggelről napig szobájában maradt és hol egy, hol más szögletben sirdogált; mikor aztán egy napon hírül hozták neki, hogy a gonczonai császár unokaöccsét, aki nagy vadász volt, az oroszának szíjeltették a hegyek között, bizony igen nagy erőfeszítésbe került, hogy illő bánatot mutasson, amilyet ilyen alkalmakor szokás.

III.

Már több mint hat hónapja hordta a gyászruháját és akkor azt kezdte gondolatni, hogy no már most senki se kényszerítheti, hogy továbbra is özevgyen maradjon; és amint egy lovat toppant be az udvarba, aki a legvirézebb dalaiát is könnyű szírel legyőzötté, akkor gyöngéd érzélem támadt a királyleány szívében. A nemes lovaknak nemcsak a ruhája volt pompás, hanem úde arca is volt neki, úde ajka pedig rózsaszínű, mint a harmatos róza. Mikor aztán megtudta a királyleány, hogy ez a lovak

öt akarja feleségül, állig tudott hova lenni örömben és másodsor is igent mondott.

A színanary ládából előszedte a napsgár- és csillagszínű ruhát s elragadtatással vette föl az esküvőre.

Csakhogy — minden édes csók mellett is — csakhamar észrevette ám, hogy ha egy magafajta követelőző fiatal menyecske boldoggá akar tenni valaki, ahhoz nem elég a szép ruha és az úde rózsaszín. Nem, még ez a második férj sem olyan, mint az ő szép álmainak ábrándalakja: hiszen nincs meg az átlátszó szafírhoz hasonló szelid kék szeme! Éjjel-nappal egyikképen szomorkodott a királyleány, nagyval a szerencsétlenség és bánata minden képzeletet meghaladott; mikor aztán egy napon hírül hozták neki, hogy a lovat, aki nagy kedvezője volt a kalandoknak, egy elvarázsolt erdőben megölte egy boszorkány, bizony igen nagy erőfeszítésbe került, hogy könnyein keresztül el ne mosolygja magát.

IV.

Egy estzendeig esze ágába se jutott újra férjhez menni: a két első kísérlet sokkal fájdalmasabb élméket hagyott maga után, semhogy kedve támadt volna a harmadikhoz; azt gondolta a királyleány, hogy ábrándját amugy sem fogja megtalálni, hát csak tovább álmodozott róla. Hanem történt egy estfelé, amint a királyi kert fasorai között sétálgatna, hogy egy ifjut pillantott meg a félhomályban, egy ifjut, akinél szébb már nem is lehet a világon! Igazán halandó lény volt-e, vagy a paradicsomból alászállott angyal? Ruhája, mintha csillagfényből

Drágaság, meg rossz mérték.

— Mégegyszer a bajai piac. —

A baj ritkán jár egyedül. Nem elég, hogy a drágaság, a kofa-uzsora folytán, már elviselhetetlen, de még a remítő drágaság mellett folyton halljuk a panaszt a rossz mérték ellen is.

Ami előzőlt szinte hibetelen volt, az mindennapi doog most. S az egyik legnagyobb bajunk, hogy panaszodunk, káromkodunk — már t. i. kiki a temperamentuma szerint — de tenni nem teszünk semmi, leveg abban a balga hitben — lustaságunk, nembánomságunk mellett, — hogy ezen már az Ursten sem segíhet!

Ha t. i. a hatóság nem segít. Mert attól várunk mindent — pedig a magyar hatóságok, főképen vidéken, a viagért sem akarnak jobbak, különök lenni — a vidéki társadalomnál. Hogy valahogy az ősi állapotban változás ne történjék.

Pedig ez tovább nem tarthat, így megélni nem lehet; ezt mondják e lapozó jött számos kétségbeesett panaszkodók leveleit.

Egy veszedelmes tevhiben megelédünk és mig ebből ki-n-m kászóódunk, mig társadalmunk abból a hiből, hogy a pénz, az aru pontos megszámlálása vétség az u. n. gavalérság, uri modor eilen, addig gyögyszer nincs, nem is lesz. — Amint nem bün, szegenyen való az sem, ha a fizető pincér számolást ellenőrizük, meg a visszaadott pénzt is megolvassuk. És az sem becsültebe vágó — sőt nagyon is szükséges, elengedhetetlen dolog, hogy mindentel mértékünk, meg pedig hitelig mértékünk legyen otthon, minden háztartásban. Készpénzért venni, de minőség, m-nnyiség ellenőrizni!

A drágaság nagy és fontos kérdéséről, mely igen néhez és nagy körütemintést igénylő munka, ha csak a mi városunkban akarnók is azt megoldani — most nem szölok. De a rossz, a hanyos mértékről nem álom meg, hogy egy még esendes mozgalomról, egy remek gondolatról, mit még csak szűkebb körben hallottam, itt meg ne emlékezzenek. Néhány józanul gondolkodó hivatalnok — a nem hitere vásárlók csoportjából valók — már régóta keresik az utat, a módot ahhoz, hogy ha mar a rettenetes draga egyesség meg is fizetik, mit lehetne azt is elérni, hogy egy kiló árért tényleg egy kilót is kapjanak?

Egy kis kartellről, néhány fogyasztó összehozásáról van szó, hiszen ezek száma rövidesen megseparodik, kik fogadást tettek, hogy pontos mértékkel jödeig ellenőrizk a mérték igazságos kiszálgaltatását. Akinél a visszalelés rendszeres lett, azt fejleltek minden esetben a rendőségben, de úgy, hogy a fejlelt kész, le nem tagadható bizonyítékot is szálgaltat fejleltesse melé.

És ezt teszik sorjába mindnyájan a kartell tagjai. Ha a hamis mérlegések, így egyúsan sorba jelentve és bizonyítva lesnek rendőségünk előtt: úgy bárm sok rosszat is foganjan rá a mi rendőségünkre, azt bizonyára senki sem meri feltételezni, hogy ez esetben ne tudná, ne is tenné kötelességét, úgy mint azt a törvény előírja és megszabja. Legyen bárki a fejlelt s legyen bárki a fejleltent.

Csak akik ez okos tervvel előállottak, azok maradjanak is meg elhatározásuk mellett és ne riaszsa vissza őket semmi álszermem!

A köznek tesznek, nem csak maguknak, igaz és nagy szölgalot. A visszalelést az emberek hiszékenységével, bizalmával, üldözni kell mindenütt és kiméletlenül.

—y.

volna szöve; ajka róza volt, de olyan szép róza, hogy semmiféle földi kertben nincs hozzáfogható, mikor pedig egész közel jött, kék szeméből olyan mélyeség mély, olyan véghetetlen szelidég áradt, hogy a királyleány azt képzelte, mintha átlátszó szafíron keresztül a mennyország közepébe tekintene. Ah! Végre megtalálta lát a férjét, aki után mindig kibánozott! Ámainak gyönyörűsége jelenése itt állt előtte. A jelenés meg is szölat és a patak vízen végigsuhanó szellőnel is lágyab hangon kérdezte: — Szép hercegnő, hozzáim jössz-e feleségül? — a királyleány pedig olyan bágyadtnak érezte magát, hogy azt hitte, nyomban meghal a gyönyörtől.

Eljövén az esküvő napja, folyóította a harmadik ládat (a drágakövekből valót), hogy a harmadik menyasszonyi ruháját is, a legszebbet a három közül, kivegye beléle.

De a láda egy furcsa ruhát rejtett magában, olyan ruhát, mely tulajdonképpen szemfedő lepel volt.

A hercegnő pedig megértvén, hogy ime ütött a halála órája, sirva fakadt. Hirtelen rosszul lett és még mielőtt éjjelre vált volna a nappal, kilélethe a lelkét. Betakargatták a szemfedőbe és belefektették a drágaköve-ládba. Mert álmainak megvalósulása egy embernek sem adott meg itt a földön; idelelen egy hercegnő se lehet felesége a hercegnek, akinek ruhája is pompás, ajka is virághoz hasonló és szeméből is a mennyország véghetetlen kécsége mosolyog.

HIREK.

— **Bács megyeiek az interparlamentáris konferencián.** Az ezidei interparlamentáris konferenciára eddig a következő bács megyeiek jelentek: *Dr. Rajk* Aladár orsz. képviselő (Baja), *Vermes Béla* és *neje* (Szabadka), *Piukovics József* (Szabadka).

— **Eljegyzés.** *Breuer* Zsigmond, a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai főintézetének főnöke, eljegyezte *Loschits* Olga úrhölgyet, *Loschitz* Alajos ur leányát Bezdánban.

— **Táncvizsgálat.** A *baja czellővész-társulat* ma virágcsatával egybekötött *legyező virágkorszó*, *amerikai arcvést* és *táncvizsgálat* rendez. Belpolitikai nemtagoknak személynként 1 korona. Felkértek a t. hölgyek, hogy legyezőiket virággal díszíteni sziveskedjenek. Kezdeté delután 5 órakor.

— **Esküvő.** *Dr. Ács* Jenő szabadkai ügyvédjelölt, újságíró kollégánk, a »Bácsi Hírlap« jelszóval rovat szerkesztője, augusztus 11-én vezet olthárhoz *Perl* Gizella úrhölgyet Szabadkán.

— **A katolikus egyház újabb gyászja.** A katolikus egyházat és a székelyfőváros nyolcadik kerküthelyi katolikus közönségét súlyos veszteség érte: *Kanovics* Béla Mór, címzetes püspök, jóséfvárosi apátplébános, pénteken reggel 7 órakor hosszas szenvedés után meghalt. Az agy főpaj szeptemberben ülte meg áldozópapja szentelésének ötvenedik évfordulóját s aranymiséje alkalmából a király orszolai címzetes püspökké nevezte ki. A püspök a telen egy temetésen meghalt s influenzába esett. Betegségéhez ütőermeleszedés járult s ez ottolta ki életét. Az elhunyt főpapot, akit a királyi kegy a vas-koronáért lovagjává emelt, ma, vasárnap delután 5 órakor helyezik örök pihenőre a kerepesi-úti temetőben.

— **Nemeslelkű főpaj.** Mayer Béla dr. v. püspök, kalocsai káptalani helynök, bácskai földnök, ismét tanulejt adta nemeslelkűségének. A kintű főpaj, a kit játékonyságáról az egész országban ösmernek, úgy készült megünnepelni főtanfolyágiját jubileumát, hogy a millennium alkalmából emelt Tanító Házra név inteztet huszonezer korona költséggel kibővítté. Még alig egy éve, hogy nyolcvanarond koránál alapítványt tett, melyet mostani adományával gyarapított.

— **Eljegyzés.** *Peschke* Károly bezdáni takerékpártári tisztviselő, bajai földnök, eljegyezte *Frank* Marika kisasszonyt.

— **Bánffy Dezső báró a szegedi tüzoltókongresszuson.** Bánffy Dezső báró e hónap 13-án, az országos tüzoltókongresszusa családijával együtt Szegedre érkezik. Bánffynét ugyanis a tüzoltók zászlóanyagú kérték föl, s a báróné a zászlóanyagú tisztet elvállalta. Bánffynek 3 napot töltenek Szegeden. — Bajáról *Bajai* Péter tüzoltóparancsnok vezetése mellett, többtagú küldöttség megy a szegedi tüzoltó-ünnepre.

— **Vivókurzus Baján.** *Santelli* Italo vezetére mellett vívótanfolyam indult meg a héten a »Nemzeti-szálló« nagytermében, mely hat hétig tart. A bajai fiatalok élénk érdeklődéssel vesz részt a kurzuson, hol bőséges alkalmá nyílik a kiváló mester művészetéből elsajátítani valamennyit.

— **Villámcsapás Nagybaracsán.** A bajai járásbeli Nagybaracsán — mint tudósítónk írja — csütörtökön delután lesújtott a villám és kerti munkával foglalatokodó két leányzót, *Gyenes Évát* és *Pannát* oly erővel érte a villám okozta légnómiás, hogy guggoló helyzetben, úgy, ahogy a veszedelem őket érte megmeredtek. Hosszas élesztgetés után később magához tért a két leány, kiknek semmi komolyabb bajuk sem esett.

— **Záróvizsga.** *Kabai* Tany József táncmester f. hó 12-én, szombaton a »Bárány-szálló«-ban tartja a saisons befejező táncvizsgáját. Meghívót ez alkalommal nem bocsát ki.

— **Az alcshuti udvartartás.** József kir. herceg alcshuti udvartartását augusztus hó 1-én felszaltták. Eltűnik ezzel a legmagyarabb »régí udvarház« A cseleedséget elbocsátották.

— **Megszűnt bács megyei ellenzéki lap.** Mint az »Ujvidéki Hírlap« legutolsó számában olvassuk, nevezett újság, mely 15 esztendőig szolgált Ujvidéken, a napokban elhunyt dr. *Nemes* Sándor szerkesztése mellett a függetlenségi eszméket, — anyagi támogatás hiánya miatt megszűnt.

— **Hírlapírók párba.** A napokban végbement légei nemzetközi sajtókongresszus élenként foglalkoztatta a hírlapi közlemények nyomán keletkezett párba-jánia. Közönsége a hírlapírók között előforduló s a sötét közelemből álló párba-jok kérdésével foglalkozhat behatóan. Erre vonatkozólag azt a határozati javaslatot fogadták el, hogy *hírlapi közlemények miatt újságírók között keletkező konfliktusok elintézésénél a párba-jelölendők.* Vajon megviszlik-e ezt a magyarországi párba-jások, hisz nálunk már mindenki párba-jra áll ki, kinek kivasal nadrágja van!

— **A Sugoviozsa sírgödre.** Van ami Sugoviozánkban több olyan része, amely borzasztó következettséggel, évről-évre szedegeti a maga emberáldozatait. Pedig a veszedelmes helyeket igen könnyen tehetnének kikerülhetőkké az életbiztonság szempontjából azáltal, hogy azokat erre alkalmas figyelmetző táblák vagy kereszték által jelölnék meg. A Sugoviozának egyik ilyen halálárka a szemrelel vasmorsoromp alatti rész, ahol minden évben sírját leli egypár ember. Az alsóvárások igen látogatott ingyenes népfürdője ez a hely. Delutánonkint itt ad találkozt egyhásmunka a népes Alveg lakóinak apraja-nagya. Ezer csoda, hogy sörnyen veszedelmes helyen még nem gyakoribbabb a szerencsétlenségek. A partól egy-két méternyire már csaknem feneketlen és hirtelen mélységbe lép itt az ember, míg fölőbb és alább a vízfenék melettele lejtősségénél fogva még a tizedik méternél nem éri el a víz az embermagasságot. A múlt évben és az azelőtti években is vízbe fulladtak már e helyen emberek. Az idén pedig csak nem régebben lelte itt kora halálát *Sinner* Gyula iskolás fiú. Most szerdán meg egy 19 éves hentesegéd fölött csapódott össze a hullámok e vezetés helyen. *Szentpéteri Sándor* volt ezuttal az áldozat. Gazdájának: *Vitzthum* József hentes-iparosnak lovait ment megszáttani a szerencsétlen legény a jelzett napon delután 5 órakor, s mikor ebbel dolgával elkészült, a lovak a vele volt mas őrizetere bizta, hogy ő maga is megfürdöjék. Alig lépett azonban kétfőt, már is a mélységbe merült. Hasztalan volt a segítségére siető inasgyerekek minden igyekezte, amelyivel a földuloki kimenteni iparkodott; az uszni nem tudó henteslegény őt is magával ragadta volna, ha idejekorán le nem fejt annak nyakába kaszkodók kezét. Így tehát vesztie kellett a szegény ifjúnak. Fel-fel bukkant ugyan még néhányszor egy-egy pillanatra, a közelben foglalatokodó mosdoszonnyok rémült javeszéktelese közben, hogy kétségbe esett kapálódásaival és tómpa hörgésével bizonygatót tegyen a haláltusa borzalmas voltáról, de azután eltűnt a hullámok között. Fél óra múlva pedig a temetkezési helyet jól ismerő halászok kerítő-hálóval emelték ki a rejtelmes gödörből *Szentpéteri Sándor* holtestét. A szerencsétlen ifjú a mezőtúri községi végrehajtó fia volt.

— **Képezedszeink jövő évi létszáma.** Múlt számunkban arról adtuk hír, hogy a helybeli áll. tanítóképző-intézetbe az eddigéig kevesebb növendék jelentkezett fel a jövő iskola-évre. Mint utólag értesülünk, a felvételt az 1905/6-ik tanévire is az eddigi tanuló létszám és a fennálló osztályok keretében történt.

— **Eljegyzés.** *Schneider* Gábor helybeli cipész iparos a múlt hó 30-án jegyezte el *Mikoleczki* Emmát.

— **Czellővészeti.** 1905. július hó 30-án: Szegett lőtt: *Bittermann* Károly 1. Négyest lőtt: *Bittermann* Károly 3. Hármást lőtt: *Bittermann* Károly 10. Tury Mátyas 7. Gebhardt Dezső 3.

— **Sok az eszkimó.** A tul sok eszkimó mellett kevés a foka, ez a tragikuma épen ami viszonyainknak, a magyar értelmiségi osztálynak ez a vezetete. Mindenki értelmiségi pályára igyekszik, de mire hosszú évek nehéz fáradságával elvígzik iskoláikat: akkor kell éreznük, hogy sok az eszkimó, nagyon kevés, retentő kevés a foka, kétségbeesetten kevés. Ezért, ha új állásokra hirdetnek pályázatot, úgy állásra tiz pályázó is akad. *A rekordot azonban ezen a téren most mégis a posta-és távirata tisztifolyam érte el.* A múlt évben nem vettek fel gyakornok jelölteket, az idén azonban hirdettek 50 állásra pályázatot. Ezen lélszám helyre pedig nem kevesebb mint 1600 pályázó jelentkezett, akik közül 1200 doktor juris. Ez a szomorú tény pedig nemcsak azt mutatja, hogy nálunk az értelmiségi pályák túl vannak zsúfolva, de dokumentuma annak is, hogy mindenki hivatalnok pályára tolszajk, mert amint a kereskedelem terén hiányzik belőlünk a vállalkozási szellem, ép úgy itt is inkább óhajtják a bizonyos keveset, mint a szabad verseny által elérhető szebb ekzsztenciát, mert a létért folytatott elkeseredett küzd-lem megfosztotta az embereket akaraterejüktől, ambíciójüktől és így hajhászák hihetetlen tömegben a hivatalokat a maguk nyugodt, biztos szűrkéségével.

— **Magyar találmány a haditengerészetben.** *Eceshgy* Kiss István, aki tudvalevően czélső készüléket talált fel, amely lehetővé teszi, hogy a hajógyuk nyolcvan százalékos biztossággal löjjenek, most Pólaban idők. A haditengerészet egy biztossá a hadügyminiszterium távirati parancsára megvizsgálta találmányát. A biztosság nagyon jó véleményt mondott a czélköszülékekről s ezért hadihajót, ágyút és löveget bocsátottak a főtálatul rendelkezésére, hogy kísérleteit folytassa. Hat hét múlva mutatja be *Eceshgy* hivatalosan találmányát. A bemutató sikere esetén a találmányt magához váltja haditengerészetünk.

— **Hazai ipar.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara megküldte a polgármesternek a magyarországi papirgyárosok által kötelezőleg használt vizjegy-vedvényeinek jegyzékét. Ezen jegyzék alapján azonnal felismerhető, hogy a kérdéses papirgyártmány magyar iparterméke vagy nem. Bizonyára mindenki szem előtt tartja a hazai iparpártolást, hogy tehát megtevesztésnek senki kitéve ne legyen, a polgármester elrendelte, hogy a vedvények hivatalban az érdeklődőknek kívánatra mindenkor előmutatassék.

— **Házipari kiállítás Apatinban.** A Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete apatini fiókegyesületének közreműködésével, vásárral egybekötött házipari kiállítást rendez szeptember 24-én Apatinban. A kiállítás és vásár iránt nagy az érdeklődés, mert Apatin községnek fele háziparral foglalkozik. Különösen a Bácskában divatos fapapucs és fazcipők előállításával foglalkoznak. Fejlett a kosár, gyékény és nádfonás, a szövés és a műkősarfonás, melyből külföldre is nagy a kivitel.

— **Apad a Duna.** A Magyar Folyam-és Tengerhajózási Rt igazgatósága közli, hogy a bács megyei Ófúttak állomásnak érintését augusztus 5-iktől kezdve meg kell szüntetnie, mert az állomás a kis víz és a meder elzátányosodása miatt meg nem közelethető Ófúttak állomással tehát a további intézkedés úgy a személy-, mint az áruforgalom szünetel. Figyelmeztetünk azonban a közönséget, hogy az Ófúttakkal szemben fekvő *Beocsin* hajállomás, az Ófúttakkal való forgalomban előnyösen használható, miután a két helység között rendszeres révátkelés van.

— **Postamesteri kinevezések.** A temesvári posta-és táviratigazgatóság a bácsborsódi posta-és táviratihivatalhoz *Csontos* Eszter homokosi, — a garai posta-és táviratihivatalhoz *öz. Szalay* Dezsőné szül. Révay Elvira zombori lakosokat postamestereké kinevezte.

— **Bajai Bernschütz József felségfolyamodványja.** Azok a szerencsétlenek, akiket a közös végtet a lópótmézei teledyobában hozott össze, megható konspirációt eszeltek ki. Abban a rendtelhetlen meggyőződésben, hogy már magában véve a Lípótmezőre való internálásuk is fölháborító igazságtalanság, tanácsot tartottak és a szomorú társaság pennája nyomban megfogalmazott egy terjedelmes kérvényt egyenesen a király szine elé. A folyamodást kilenczen írták alá még 1903. tavaszán, de nem tudták kijuttatni börtönükből. Most végre az egyikük kiszabadult, mint felgyógyult beteg és beteszergette a kérvényt a kabinetirodába. Az aláírók egyike: *Bernschütz* József Baja.

— **Hölgyek kávéháza.** Berlin a tél folyamán egy szenzációs érdeklődéssel fog szaporodni. Egy kavés ügynys arra a gondolatra jött, hogy egy vendéglővel és kávéházzal egybekötött éttermet létesít — kizárólag hölgyek számára. A helyiségeket nagy fényűzéssel fogják berendezni. A földszinten lesznek az éttermek. Egy nagy közös étkező, ezután földük egyesek számára és külön szobák hölgytársaságok részére. Az első emeleten vannak a kávézó és teázó helyiségek, ahol már a dolányzás is meg van engedve. A helyiségeket egy olvasó-és biliárdterem egészíti ki, ahol a kártyaszendvedénynek is hódolhatnak a hölgyek. A kiszolgáló tisztet csakis nők töltik be. Az egyetlen férfi alkalmazott a portás lesz, akinek szigorú kötelessége, hogy a férfivendégeket távolartassa; még pedig, ha lehet szép szerével, ha kell erőszakkal is. A reformvendéglő iránt nagy az érdeklődés a porosz császárvárosban.

— **A Balaton mellékéről.** A nagy hőség mentegeti a legremészebb szövicsek elkövetőjét is. Harmincnyolc fokos melegben áldogált egy társaság a sífoiki strandon, ahonnan tudvalevően mindig csak szigoruan egyoldalú felekezeti vízcekz ropinnek világa.

— **Ma a Balaton gyönyörtelen háborog!** — konstatálja a társaság egyik tagja.

— **Sífokokon a Balaton soha se háborog!** — szól a másik.

— Hanem?

— Héberog . . .

— **A tüzkarosultak segélyezéséről** szóló kimutatás — térszike miatt — e számból kisorsult. Közelebb folytatjuk.

Akinek csinos névjegyre van szükség, rendeljen lapunk kiadóhivatalában.

— **HEGEDŰS GYÖRGY FESTŐ BAJÁN, I. PARTI-UTCZA 17.** készít lakások festését stilszerűen, mérsékelt árakért, első rangú kivitelben.

Az üvegház.

— Camille Lemonnier. —

— **Te vagy az, Jeanom!**
Ő volt az, ki óvatosan, csendesen a szobába lépett — a szőnyeg felfogta lépésének zaját — ahol úgy gondolta *Eliz* az ablaknál álomba merülve fogja találni. De *Eliz* éles hallását a legkisebb zaj sem kerülhetette ki.

— **Igen, én vagyok a te Jeanod!**
És feljé lépett — a kitar, finom fehér, csaknem áttetsző kezek felé, melyeket az ő *Jeanja* felé nyujtott, ha nem is látja, de mintha a levegő gyengéd rezgéséről megérezné jelenlétét. Körülsimította ruháját, megsmoggatta arcát, midőn az fauteuilje felé hajolt.

Halkan sottogta: **Igen, te vagy . . . mindig boldognak érzem magam, valahányszor kezeimnél**

csak érthetlek is, melyek most elvesztett szememet pótolják jer közelbe... Ah, mily kellemes illatod... Mintha e gyönyörű reggel minden bódító illatát itad volna fel...

— Én edesem, egyetlenem... És lecsókolt az asszony szomorú, fátyolozott szempilláit, ki aztán nem engedte, hogy ismét felemelkedjek — gyöngéden arcát arcához szorította és szerelmesnek az ő kiadott szemére csókolt hűségében kereste boldogságát.

— Így, csak így... Mintha csókjaid tüze szemem világát adná vissza. Látlak, Jeanom, egészen úgy, mint akkor, midőn elvesztetted.

Az unottság árnya alig észrevehetően vonult át a férfi arcán: Lásd Eliz.

— Igazad van, talán sokat is kívánok, de ne vedd zokon Örökig el lennék így, anélkül, hogy gondolkodnék, egyedül avval a titkos gyönyörrel, hogy magam mellett tudlak... Képzeld, nem látok semmit, semmit, csak általad... Új ide mellem... Oly hosszú ideje, hogy távol voltál... Úgy érzem, tudom, hogy sokat kellene nekem elmondanod...

Jean egy kis taburettra ült és ujjait gyengéden a nő keze köré fonta.

— A Boulevard fái már lombosodnak — kezdé — és barátjoddal Jeanneval és Emilivel találkozom... Még mindig szépek, szépek, mint te Eliz.

A világtalan sötét éjszakájába egy mosoly lopódzott.

— Ismételd meg csak, én szerelmesem... Oly szép elgondoli, hogy nem változtunk... hogy minden olyan, mint egykor, régen... mikor még nem voltam árnyék tapogató kezimmal... Láttad talán azt a nőt is, ki oly gyakran érdeklődik irántam és kivel szemben én oly igazságtalan vagyok?

— Delac asszonyt? Ah, ő nem hasonlít rád, már csaknem teljesen ősz, a legcsunyább asszony, akit ismerek.

— Lásd, az ő hangja oly kellemetlenül hat rám... Olyan asszonynak képelem, kinek lelke mindenkihez idegen marad. Hangja mégis oly behizelgő, oly kedves, akár a tucskő cirpelése... Mintha egy előttem ismeretlen örvényből hatolna felém. Ne vedd rossz néven, Jeanom, hogy fantáziám talán túlságosan csapong. Mióta látóképességem elvesztém, többi érzékemmel igyekszem azt pótolni. Úgy érzem, hogy látom őt, látom azt a fekete asszonyt démoni szépségében... S aztán nem tudom, de úgy tűnik fel, mintha egy kicsit meg is csálna engem.

— Ah, te csakcska! Te egyedül vagy a szép! — Úgy félek... nézd, van már redő homlokomon? Nem öszültem meg tegnap óta. Szeretnék olyan lenni, mint akkor, tudod azon a képen, ahol igazán a te szép Elizet voltam, kit te szerelmeddel elhalmoztál.

Ismét feléje nyújtotta finom, fehér kezét, mint valami pompás orchideákat, melyekben valami titkos élet lakoznék s egészen magához vonta Jean arcát, világtalan szemét reá szegezte, mintha valóban láthatná és gondolataiban olvashatna.

— Nem Elizem, egy redő, egyetlen fehér hajszál sem látható... Arczod még mindig virul s a nyár érett szépségében homlokodat barázdák nélkül koszorúzza.

— S te is szép vagy, én Jeanom, örökké fiatal és szép maradtál immár kihalt szememben. Nem szüntem meg téged olyannak látni, mint egykoron... S mégis néha úgy érzem, mintha valami megváltozott volna benned, hangod sem az, melyely egykor szépségémet dicsértél.

— Tíz éve annak, hogy Eliz szemére örök éj borult, látóképessége lassan, fokozatosan elapadt s szemének csillogó fényére fátyol húzódt. Úgy képzelte, hogy sötét börtönfalak között él, csak férje, annak szerető vonzódása kötötte a világhoz — Jean, kibén a megtestesült, tökéletes tisztaságot tudta. Mint a róza: levél levél után elhervadva, úgy öregedett meg az egykor gyönyörű arc redőkkel a szemtűregek körül. Az aranyzóke hajból az élet varázsos ereje már rég eltűnt — egészen megöszült, a régi szép Eliznek már csak árnyéka maradt. De Jean a szerelem csodás segítségével el tudta hitetni Elizzel, hogy ifjúságát még virágjában élvezte. Ezzel a kegyes hazugsággal átítja már tíz éven keresztül, hogy szépsége a hervadásnak diadalmosan ellentállt.

— És ez az ábránd Eliz üvegháza lett, pompás, de törékeny kastélya, hol mint varázos álomban élt. Elete megmáshatatlannul arra az időpontra szegeződött, amikor még látóképességét nem vesztette el. A visszaemlékezés megörökítette azon ketteket, melyek körülvették és megédísítették a rég elmúlt perceket.

— És Jean, mint valami mágus, ennek a csodás álomvilágnak csillogó, aranyos zománcát beleolta a világtalan éjszakájába, végtelen gyöngédséggel ringatta abba a jöleső tévedésben: nem változott körülötte semmi, sem a szőnyegbe szőtt virágok szimpompája, sem pedig azoknak arca, kiket szeretett.

Eliz az örök tavasz ez ábrándvilágában oly fiatalon öltözött, mint régen, mikor még tikorkben gyönyörködhetett szalagos ruháiban, s hogy ezek ma már szomorú ellentétben állottak az ő szépség, elvirult arcával — nem láthatta.

Igy multak napjai, mikor egyszer, amint fau-
teüjében az absztrakt az utca monoton zaja mel-

lett álomba merült, a szomszéd szobából halk sutogás ébresztette fel.

Felismerte Jean hangját, mire Delac asszony felelt, kinek hangjából az ironia bizonyos nuance-
érzett ki, — az az asszony, kinek beszéde, valahányszor hallotta, mindig oly sajtóságon módton kellemetlenül hatott reá. Felemelkedett, kezeivel óvatosan tapogatózva a salon ajtaját ment, honnan a sutogás hallatszott.

— Oly szép vagy — mondta Jean — oly kiválóan szép, hogy csak azóta élek, mióta te vagy minden vágyam, tied minden imádságom!

Halk, lágy kacagással, mint a fuval hangja, felelt az asszony: Szegény feleségednek nem mondd-e ugyanezt? Nem hiszi-e visszatetsítő arczával, ősz hajjával, hogy ő a szépség megtestesülése számra? Hadd kacagjak ezen, barátom!

Keskeny árnyékok vesznek észre az ajtóban... — Jean, én Jeanom...

Csörrent egyet az üvegház, szive megszakadt... Egyet lépett még Eliz, utolsó s vonagló testével férje lábál elé rogyott.

Fordította Seh Ilonka.

Fürdés a szabad Sugoviczában.

— Jelenet a rendőrkapitány előtt. —

A rendőrkapitány: Kihágással van vádolva.
A kihágó: Ha szabad kérdeznem, mivel hágtam ki?

A rendőrkapitány: Ön a hatósági tilalom ellenére a szabad Sugoviczában fürdött.

A kihágó: Kérem, én úgy tudom, hogy a Sugovica, mint a Duna mellékága szabad, nemzetközi folyóvíz.

A rendőrkapitány: Az mellékes, kibólták, hogy a nyílt Sugoviczában senkinek sem szabad fürdeni.

A kihágó: Ha szabad kérdenem, mi a legisz rációja ennek a tilalomnak?

A rendőrkapitány: Mert sérti a közszemérmert, hogy az emberek a parton vetkőzzenek s esetleg puczerán ugorjanak a vízbe.

A kihágó: (meghajtja magát.) Értsem. Mint-hogy én azonban teljes úszódeszben lubiczkoltam a habokban...

A rendőrkapitány: Ez mindenesetre enyhíthő körülmény, melyet azonban súlyosbít az a körülmény, hogy ugyanakkor ugyanott nők is fürödtek igen hiányos fürdői kosztimben.

A kihágó: Bocsnát, ez nem tartozik rám. Én végre is nem hnyhatom be a szememet, mikor a Sugoviczában fürdöm. Azok a nők a nép egy-szerű, romatlan gyermekei voltak, kik nem tartották szükségesnek teljes hád felszereléssel...

A rendőrkapitány: De a hatóság tartozik öröködni a közszemérm kivánnal fellett.

A kihágó: Helyes. Öltözesse fel a hatóság a nőket.

A rendőrkapitány: Erre nincs költségvetés. Különbön más oka is van a fürdőzési tilalomnak.

A kihágó: Más ok?

A rendőrkapitány: Igen, az életbiztonság. A Sugoviczába minden esztendőben belefut néhány száz ember.

A kihágó: Ez nem tartozik rám. Én első-rangu uszó vagyok.

A rendőrkapitány: Azt mindenki mondhatja.

A kihágó: Bocsnát, én be is tudom bizonyítani. Van egy kitüntetési érmem a tavalyi uszó-versenyről.

A rendőrkapitány: Az nem hivatalos okmány, s így nem fogadhatom el bizonyítéknak.

A kihágó: De kérem alásnan, nekem a dunai fürdőket az orvos rendelt egészségi szempontból.

A rendőrkapitány: Akkor tessék az uszodába járni.

A kihágó: Az kérem pénzbe kerül, szóval olyas valamibe, amiből nekem nincsen.

A rendőrkapitány: Arról nem tehetek. Az állam nem építhet minden községnek ingyen uszodát.

A kihágó: Hát akkor engedjék meg a szabadfürdést.

A rendőrkapitány: Azt még kevésbé tehetjük a már előadottakkal fogva.

A kihágó: És ha szabad tudakolnom, miért ellensége az állam a tisztaságnak?

A rendőrkapitány: Erre nézve nem nyilatkozhatom. De ha tetszik, megmutathatom önnek a belügyminiszteri rendeletet, mely az egész országban eltiltja a szabadban való fürdést.

A kihágó: Nagyon kedves. Most négy esztendeje az egyik belügyminiszterrel együtt fürdöttem a szabad tengerben. Úgy tudom nem lett baja, pedig a tenger...

A rendőrkapitány: A rendelet éppen négy év előtt kelt.

A kihágó: Érdekes, ha a belügyminiszter ő kegyelmelege akkor belefut volna, akkor én most szabadon fürödhetnék.

A rendőrkapitány: Így azonban kénytelen vagyok ont száz korona büntetéssel eltilteni.

A kihágó: Leízetem: (Megteszi.) De szabad egy kérdést önöz intézni?

A rendőrkapitány: Tessék.

A kihágó: Szokott ön fürdeni?

A rendőrkapitány: Mindenesetre.

A kihágó: A szabad Sugoviczában, meg a szabad Dunában?

A rendőrkapitány: Hát hová menjek?
A kihágó: Mikor?
A rendőrkapitány: Mikor a csendőrok más-fel járnak... —án.

N y i l t t é r . *)

Minden külön értesítés helyett:

Loschitz Olga

Bezdan,

Breuer Zeigmond

Baja

jegy esek.

Legjobb üdítő ital

MATTONI/FELE

GISSHÜBLER

természetes égetvény

SAVANYÚVIZ

A duno égetvény

Ize tisztá, szénsava gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet felfrissíti

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hangok a kánikulából.

— Elleset párbeszéd. —

(Két bágdyat ember sétál az utcán, mely mint a kemence, egy ontja magából a meleget. Dül a hőség a kövezetből, a házak falaiból, felülről pedig jó erősen tűz a nap. A két ember ekként cseveg egymással.)

Az egyik: Akar egy viczcet hallani?

A másik: (bágydant) Igen.

Az egyik: Figyelmeztetem, hogy a viccz rettetes. Készüljön el a legrosszabbra.

A másik: Hát mondja.

Az egyik: Egész Baja mindenkinek melege van. Csak azok a munkások fázna, akik ott a Sugovica-parton egy új hajó faburkolatát javítják.

A másik: Fáznak? Miért fáznak?

Az egyik: Mert fáznak. Nem mondhatom, hogy köveznek, hiszen faburkolatot csinálnak... fázna...

A másik: Pfü, de buta. Egészen oda van az agya, kedves Lágyi.

Az egyik: Nem csoda, uram. (Kitör belőle a keserűség.) Hogy a pokolba ne csinálna az ember a legalyálgályultabb vicczeket, mikor ilyen türetlen a meleg. Az agyam puha, mint a jó folyós camembert... a tudóm olyan, mint egy száraz, poros szavacs... a lábam mintha olomból volna... a kezem mintha tizezer ördög húzná a föld felé...

A szemem bágdyat és vaksi, a fülem zug... az arcomon pedig megörögzött az a grimasz, amit az ember akkor vág, ha napra néz. Ha körülnéz, egyebet se lát, mint embereket, akiknek olyan az arcuk, mintha valami keserű nyeltek volna. A járda forró pocsolvá puhult és a kövezet szikrázik a hőségtől... hogy merészel tehát ön engem kinevetni egy rossz viczcért? Nem róstellja magát? Nem sül le a bőr az arczáról?

A másik: De lesül.

Az egyik: Tisztesség ez?

A másik: Nem.

Az egyik: Ez komizság.

A másik: Igen.

Az egyik: Ön tehát egy tisztességtelen és komizs ember.

A másik: Igen, igen.

Az egyik: (meglepdőve): Hah, hát nem lehet téged megérdemti, te betörő?

A másik: (nyugodt mosolylyal): Ma nem.

Az egyik: És ha netalán pofonegyintem?

A másik: Akkor sem, edesem. Aki engem ebben a rémes hőségben pofonegyint, azt kinevetem, mert ilyen időben meg föl is hevült, sőt tornázt, és köszönetet mondok neki a legyintésért, mely csak becsületmökk előtt más, mint a legyezésnek kissé erősebb formája. Hála mindenkinek, aki szelet hajt felém és komikus alak mindenki, aki ok nélkül fölemeli a kezét.

Az egyik: Önnek igaz van. Ön egy filozóf. Bocssáson meg. Nyujton kezét.

A másik: Lásna, még most sem ért. Ha én kiakarnám nyujtani a kezemet, akkor már pofon is üttem volna. Térjünk napirendre. Gyerünk fagylatozni.

(Mennek fagylatozni.)

IRODALOM.

Millió ember foglalkozik azon gondolattal, hogy egy médot talájon arra, hogy a család minden részének szórakozást nyújtson. Ezen rejtelnyek mondható eszméi a „*Tolnai Világ Lapja*” megoldotta. A család minden egyes tagja talál szórakozást ezen igazán páratlanul mondható képes újságban, mely hetenkint 60, sőt 70 oldal terjedelemben is megjelenik s potom 2 frt 48 kr.-ba kerül egy felévi előzetési ára 4 frt helyett. Ajánljuk ezen lapot szíves figyelmébe olvasóinknak. Egy mutatványt készítséggel fel a kiadóhivatal, csak tessék a „Magyar Keresk. delmi Közlöny” kiadóhivatalához Budapest, VII., Károly-körút 9. fordulni.

KÖZGAZDASÁG.

A szövetkezett ellenzék, mint az önálló vámtérület kerékkötője.

Az egyesült ellenzék tulajdonképpeni vezére, Apponyi Albert gróf, hamar híressé vált komáromi beszédében bizonyos időre, talán 1917-ig elpártolt a önálló vámtérület. Egyik-másik napilapban meglepetéssel olvastuk azt a megjegyzést, hogy Apponyi Komáromban az önálló vámtérület felett csak amugy elisklott és nem érdemesítette a kérdést bővebb méltatásra. Csodáljuk ezt a felfogást, mert világosabban már nem fejezhetné volna ki magát Apponyi, mint tette ezt Komáromban. Mit mondott Apponyi? Azt, hogy nem áll az, mintha az önálló vámtérület dolgában a koalíció elé nem gördítettek volna akadályokat; sőt ellenkezőleg: annyi akadályt halmoztak fel, hogy Magyarország, ha nem akar az egész világgal vámháborúba elegetni, megkötött kézzel egymár teljesen kész helyzettel fog szemben állani.

Miután azt nem mondhatta Apponyi, hogy a korona akadályozza a vámtérület elkülönítését, mert a király a Fejérváryhoz intézett legfelsőbb kéziratban világosan kijelentette, hogy gazdasági ügyekben a koalíciónak szabad kezét enged és ezt Fejérváry az általa meghívott koalíciós urakkal a király nevében ismertette: világos, hogy Apponyi a megkötött szerződésekre és a folyamatban levő provizórikus jellegű tárgyalásokra szelött, midőn az önálló vámtérület ellen felmerült akadályokról beszélt.

Lássuk és foglalkozunk ezekkel kissé közelebbről.

Ami a Németországgal kötött szerződést illeti, arra nézve a Tisza-kabinet olyankor tárgyalt, amikor még többsége volt és a mai többségnek még csak reménye sem volt arra, hogy létrejön. Hogy a Tisza-kabinet a közös vámtérület alapján tárgyalt úgy Német- mint Oszországgal, az természetes, mert Tiszának ma is meggyőződése, hogy Magyarország az áll érdekében és többségre támaszkodván, haborús nélkül indithatta meg ez alapon a tárgyalásokat. Ami pedig a Svájc-zsal és Bulgáriával való tárgyalásokat illeti, azokat teljes lehetetlenség volt elhalasztani, mert ezekkel az államokkal kereskedelmi szerződéseink szeptemberben lejárnak és e szerződéseknél ugyis csak provizórikus meghosszabításáról van szó 1906. márcziusig.

Szó sincs róla: az önálló vámtérület felállításának megvannak az akadályai, de hát számított Apponyi és vele az egész egyesült ellenzék az a tényre, hogy ha júliusban sincs parlamentis kormány, a tárgyalásokat meg kell indítani az imparlamentaris kormánynak, mert ennek elmulasztásával sokkal nagyobb felelősséget vállal el, mintha felhatalmazás nélkül ugyan, de az ország kényszerítő érdekei miatt tárgyal?

Lehetetlen feltenni, hogy Apponyi és vezértársai előre nem látták volna a mai akadályok bekövetkezését, mert a feltevés melyen sértené államférfiúi reputációjukat és ezt joggal utasíthatnák vissza. Ámde mit gondolnak Apponyi és vezértársai: az az országos közvélemény, melyet az önálló vámtérület mellett oly agitációs szervezetek, nem fogja-e töltik számonkérni az önálló vámtérület?

Nem fogja-e megkérdézní, hogy miért nem valószínűtlen meg azt a programponjtjukat, melyet úgy állítottak a választók elé, mint amely igazán tejfel-mézszel folyó országot fog csinálni hazánkból? Nem tartanak attól, hogy ez a fellázított közvélemény gyanusnak fogja tartani egész magukatartását és arra a gondolatra jön, hogy szándékosan várták be a bekövetkező akadályokat, szándékosan ragaszkodnak, egy a jelek után ítélve, egyelőre megvalósíthatatlan posztulátumhoz, azért, mert tudták, hogy gazdasági ígéreiteket a legjobb esetben csak egy évtized múlva válthatják be.

És nem többé gyanu, hanem valóssággá lesz ez a feltevés, ha tényleg az következik be, hogy a koalíció bejárja, míg az összes gazdasági kérdések megoldatnak és amikor gazdaságilag befejezett tények előtt fogunk állani, akkor megad majd annyit, amennyinek engedésével ma is kormányt válthatna és legalább egyrészt válthatná be gazdasági ígéreiteinek.

De Apponyi komáromi kijelentése után ez utóbbira már kilátás nincs: a gazdasági önállóság ismét a jövő zenéje.

Az ideai termés megközelítő eredménye. Most, midőn már learatva, b-hordóva van a gabona és már minden vidéken próbacépsléseket eszközöltek, csaknem teljes pontossággal meg lehet állapítani az ideai termés mennyiségét. Ezen alapon itt közöljük a várható termés mennyiségét, szembeállítva a mult évi eredményével:

	1905.	1904.
Buza	44-50	37-30
Rózs	14-50	11-98
Árpa	12-75	10-82
Zab	11-75	9-11

Aligha tévedünk, mikor föltesztjük, hogy e becslések, melyek meglehetősen pontos magánértételeseknek alapszanak, végeredményükben a tényleges terméshozadéknak meg fognak felelni. Ami a minőségét illeti, a legkevesebb kielégítő az árpnál, de itt-ott rosszabb a búzánál és rozsnál is a mult évéhez képest. A hivatalos becslés a számoknál valamivel kevesebbet mutat, mert annak eszközölésénél még nem vehettük figyelembe a próbacépslések kedvező eredményét. Az ez évi termés nem lesz elsőrendű, de jó középtermés s minthogy megfelelő ára is van a gabonának, mezőgazdáinknak alig lehet panaszra okuk.

Egy teljesen új, nem használt czimbalom eladó. Czim a kiadóhivatalban.

3505/tkv. 1905.

Árverési hirdetmény.

A bácsalmási kir. járásbíróság, mint telek-önnyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Herczfeld Jakab** és fia utóda Grünhut Miksa bajai czég javára, — néhai Weisz Fülöp örökösai ellen az árverés 423 korona 94 fillér tőke követeles, ennek 1903. évi január hó 1-étől járó 5% kamatai, 111 kor. 70 fillér megállapított, ezutai 21 korona 70 fillér és a még felmerülő költségeknek, továbbá csatlakozott Katymári takarékpénztár 600 korona 3 fillér, kieligézette végett az 1881. évi LX 1.-cz. 144. és 146. §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő a katymári 1607. számú betétben A f 649 hrszám alatti 138 öl területű 778. ö. l. számú ház és udvarra az 1881.: 60 tcz. 156. §-a értelmében egészben, tehát a társulajdonos özv. Weisz Fülöpne jutalékára is 800 korona kiküldési árban ezenel elrendeltetik és annak Katymár községházánál leendő megtartására **1905. évi augusztus hó 24. napjának délelőtti 10 órája kitűzetik**, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kiküldési áron alul is eladtni fog.

Árverezők tartoznak a kiküldési ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldöttnek átadni.

Bácsalmás, 1905. évi május hó 24. napján.

A kir. járásbíróság, mint telek-önnyvi hatóság.

Dr. Németh,

kir. járásbíró.

gyógyforrás

bicarbonátokban és konyhasóban a kontinens legduasabb természetes alkalikus sós savanyú vize. Sziklarétegen átfúrt

== ártézi forrás. ==

Páratlan étvágygerjesztő és nyáltaoldó. Oldott alkatrészek összege 1 literben 18-3721 grm. Mintaszerűen berendezett tölthözban bakteriummentesen palackozva.

Az összes eddig ismert bel- és külföldi ásványvizek hatását jóval felülmúlja a gége, torok, tődő, gyomor, bél, vese és hólyaghurutos bántalmánál. Orvosi kitünőségek bebizonyították, hogy négyeszer nagyobb bicarbonát- és konyhasótartalma miatt a seltersi, vichi és gleichenbergi vizeknél sokkal ajánlatosabb. — A gyomorégést azonnal megszünteti.

Kezelőtulajdonos:

a Siculia részvénytársaság Málnásfürdőn
(Háromszék megye.)

Főraktár: Stampfl Jenő fúszerkereskedésében

Baja.

Kapható minden jobb fúszerezületben.

A „SICULIA” névre tessék figyelni.

Tillinger József hordógyáros és dongafa-raktára Rácsváros. (Pécs mellett.)

Ajánlja legjobb minőségű **hordóit** és **szüretelő kádjait**. Állandó kész hordóraktár 30 litertől, 10000 literig.

Miután dongáimat saját erdőimben készíttetem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőimnek a legjobb minőségű fából igen jutányos árakat számíthatok.

Minden könyvkereskedés után kapható **dr. Müller** orv. tan. immár 41-ik kiadásban megjelent, díjjal kitüntetett műve a

megzavart ideg- és nemi rendszerről.

Bérmétesen borítékban küldöm 1 kor. 20 fillérért levélbélvegen.

Röber Kurt, Braunschweig.

Hölgyeim!

Gyönyörű fehér, üde arcbőrt lehet elérni a világhírű **BARCSAY**-féle **Szegedi Orgona-crème** használatával.

Mindennemű arcztisztatlanságot, **pörsenést, sömört, májfoltokat** varázsszerűen eltüntet. Pár napi használat alatt még korosabb egyéneknek is **bajos, üde, ifju arczsínif** kölcsönöz, amit számos elismerővel bizonyít.

Egy tégely ára 1 korona.

Orgona-szappan elősegíti az arcz fehérségét és hamvas színét. Ára 70 fill.

Orgona-hőlgypor fehér, rózsá és crém színben. Ára egy doboznak 1 kor.

Kapható a készítő és feltalálónál:

Barcsay Károly gyógyszerárban Szegeden.

Baján kapható: **Dr. Makray László** gyógyszerárban.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabadalmazott viharmentes

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs III., Hauptstrasse 120.

saját házában.

Kívánatra ingyen próba: mintakönyv prospektus.

Főraktár **WAGENBLATT FERENCZ** festékkereskedésében Baján.

Kronsteiner-féle új zománcz. **HOMLOKZAT-FESTÉKE** hatóságilag védve. Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tuzálló, zománczozott, csak egyszerű mázolás. Jobb mint az olajfesték. Évek során szállítja csász. és kir. uradalmak, katonai- és civilintézeteknek, vasutaknak stb. Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva. Legelősebb festék homlokzatokra, helterülete, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhoz. Egy négyzetméter ára 2 $\frac{1}{2}$ kr. Meglehető eredmény. Homlokzat-festék, viharmentes, mérszben oldható, 49 minta olaj- o o o festékkel azonos. Kilogrammja 12 kr.-tól följebb. o o o

Kora reggel odaér minden vidéki város vagy helységbe

„MAGYAR HIRLAP”

független politikai napilap.

A MAGYAR HIRLAP naponként szenzációs, gyönyörű arckép-illusztrációkat ad.

Minden hónapban küldünk előfizetőknek egy

Érdekesítő regénykötetet ingyen.

A Magyar Hirlap előfizetési ára

Havonként	2 kor. 40 fillér.	Félévenként	14 korona
Negyedévenként	7 kor. — fillér.	Évenként	28 korona

Egyes szám ára 8 fillér, vidéken 10 fillér.

Mutatványszámot bárkinek küldünk egy hétig ingyen és bérmentve, ha eziránt hozzánk egy levelezőlappal is fordul.

MAGYAR HIRLAP kiadóhivatala V., Honvéd-u. 10.

KOLLÁR A. BAJA

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-, ÉS RAJSZERKERESKEDÉSE,

KÖNYVNYOMDÁJA ES KÖNYVKÖTÉSZETE,

A »BAJAI HIRLAP« KIADÓHIVATALA.

Mindenemű könyvnyomdai munkák, ugymint: könyvek, folyóiratok, bál- és lakodalmi meghívók, eljegyzési kártyák, névjegyek, számlák, levélpapírok, levélborítékok, körlevelek, gyászjelentések, árjegyzékek, falragaszok, stb. a legizlésebb és diszes kivitelben készíttetnek.

Községi-, közigazgatási- és ügyvédi nyomtatványok nagy raktára.

Előfizetések bármely heti vagy napilapokra, valamint külföldi folyóiratokra az eredeti áron vétetnek fel.

Minden bárhol megjelent és hirdetett művek a boltiáron megszerezhetők.

Ugyisintén azok a legkedvezőbb részlelfizelésre is szállíttatnak.

Bármilyen könyvnyomdai munkák a legelősebb áron vétetnek fel.

Hirdetések a Bajai Hirlap részére a legelősebb áron vétetnek fel.